

Asia: VN/489/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sivistystyönantajien lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta

Yleistä

Sivistystyönantajat (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisen koulutuksen annetun lain ja lukiolain muuttamisesta. Esityksessä on tarkoitus yhtenäistää perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntöä. Sivista pitää aihetta tärkeänä ja ajankohtaisena sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpideohjelmaa kiusaamisen, väkivallan sekä häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa tarpeellisenä.

Lakiesitys on luonnollista jatkoa ns. koulurauhalaille (1267/2013). Turvallinen oppimisympäristö kaikille oppilaille ja opiskelijoille, mutta myös henkilökunnalle ja muulle yhteisölle perustarve ja hyvinvoinnin lähde. Turvallisen oppimisen mahdollistamiseksi on Sivistan mukaan kuitenkin virhe, että hallituksen esityksessä sote-uudistukseksi (HE 241/2020) ollaan siirtämässä oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden järjestämisvastuuta hyvinvointialueille. Sivista katsoo, että opiskeluhuolto vaatii tiivistä läsnäoloa oppilaitoksissa ja olevissa yhteisöissä. Siksi nämä resurssit tulee turvata ja yhteistyön tulee olla velvoittavaa hyvinvointialueille.

Yksityiskohtaiset huomiot

Rehtorin ja opettajan päätösvalta eräissä tilanteissa

Sivista pitää tärkeänä, että rehtorilla ja opettajilla on molemmilla toimivalta puuttua oikea-aikaisesti häiritsevään käyttäytymiseen koulun työpäivien aikana. Sivista kannattaa esitettyä asetusehdotusta.

Epääminen seuraavaksi työpäiväksi

Sivista kannattaa esitystä, että perusopetuslakia voidaan muuttaa niin, että oppilaan osallistuminen opetukseen voitaisiin evätä jäljellä olevan lisäksi myös seuraavaksi työpäiväksi.

Lapsen etu

Lakiesityksessä esitetään säännöstä lapsen edusta laajentavaksi koskemaan myös toisen asteen koulutusta. Ehdotetussa pykälässä todetaan, että "Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Sivistan mukaan säädöksissä jää konkretisoimatta, mitä tämä pitää sisällään.

Ilmoitusvelvollisuus

Esityksen mukaan opettajille ja rehtoreille tulee velvollisuus jatkossa ilmoittaa häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle. Sivistalla ei ole pykälään huomautettavaa.

Kaksoisrangaistus

Sivista kannattaa esitystä. Se selventää kurinpitotoimien oikeudellista asemaa ja selkeyttää edistää koulutuksen järjestäjän mahdollisuuksia puuttua mahdollisiin epäkohtiin.

Oppivelvollisen määräaikainen erottaminen

Esityksen mukaan toisen asteen rehtori ei voisi enää päättää oppivelvollisen opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta oppilaitoksesta, vaan päätöksen tekisi koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Sivistan mukaan asia on ongelmallinen erityisesti silloin, kun määräaikainen erottaminen on tarpeen saada voimaan mahdollisimman nopeammin. Sivista esittää, että toisen asteen oppilaitoksissa lyhytkestoisen ja määräaikaisen erottamisen voisi edelleen tehdä rehtori.

Keskustelu opiskeluhoollon kanssa

Lakiesityksessä esitetään lisättäväksi opiskelijalle mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa silloin, kun opiskeluoikeutta ollaan epäämässä. Velvoitetta ollaan asettamassa koulutuksen järjestäjälle, joka ei kuitenkaan vastaan opiskeluhoollon järjestämisestä. Muutos tulee Sivistan mukaan tehdä oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin eikä itse koulutuksen järjestäjiä koskevaan lainsäädäntöön.

Laura Rissanen

Jussi-Pekka Rode

OKM

Lausuntopalvelu

Viite: VN/489/2021

Sivistystyönantajien lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta

Yleistä

Sivistystyönantajat (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisen koulutuksen annetun lain ja lukiolain muuttamisesta. Esityksessä on tarkoitus yhtenäistää perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntöä. Sivista pitää aihetta tärkeänä ja ajankohtaisena sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpideohjelmaa kiusaamisen, väkivallan sekä häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa tarpeellisenä.

Lakiesitys on luonnollista jatkoa ns. koulurauhalaille (1267/2013). Turvallinen oppimisympäristö kaikille oppilaille ja opiskelijoille, mutta myös henkilökunnalle ja muulle yhteisölle perustarve ja hyvinvoinnin lähde. Turvallisen oppimisen mahdollistamiseksi on Sivistan mukaan kuitenkin virhe, että hallituksen esityksessä sote-uudistukseksi (HE 241/2020) ollaan siirtämässä oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden järjestämisvastuuta hyvinvointialueille. Sivista katsoo, että opiskeluhuolto vaatii tiivistä läsnäoloa oppilaitoksissa ja olevissa yhteisöissä. Siksi nämä resurssit tulee turvata ja yhteistyön tulee olla velvoittavaa hyvinvointialueille.

Yksityiskohtaiset huomiot

Rehtorin ja opettajan päätösvalta eräissä tilanteissa

Sivista pitää tärkeänä, että rehtorilla ja opettajilla on molemmilla toimivalta puuttua oikea-aikaisesti häiritsevään käyttäytymiseen koulun työpäivien aikana. Sivista kannattaa esitettyä asetusehdotusta.

Epääminen seuraavaksi työpäiväksi

Sivista kannattaa esitystä, että perusopetuslakia voidaan muuttaa niin, että oppilaan osallistuminen opetukseen voitaisiin evätä jäljellä olevan lisäksi myös seuraavaksi työpäiväksi.

Lapsen etu

Lakiesityksessä esitetään säännöstä lapsen edusta laajentavaksi koskemaan myös toisen asteen koulutusta. Ehdotetussa pykälässä todetaan, että "Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Sivistan mukaan säädöksissä jää konkretisoimatta, mitä tämä pitää sisällään.

Ilmoitusvelvollisuus

Esityksen mukaan opettajille ja rehtoreille tulee velvollisuus jatkossa ilmoittaa häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle. Sivistalla ei ole pykälään huomautettavaa.

Kaksoisrangaistus

Sivista kannattaa esitystä. Se selventää kurinpitotoimien oikeudellista asemaa ja selkeyttää edistää koulutuksen järjestäjän mahdollisuuksia puuttua mahdollisiin epäkohtiin.

Oppivelvollisen määräaikainen erottaminen

Esityksen mukaan toisen asteen rehtori ei voisi enää päättää oppivelvollisen opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta oppilaitoksesta, vaan päätöksen tekisi koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Sivistan mukaan asia on ongelmallinen erityisesti silloin, kun määräaikainen erottaminen on tarpeen saada voimaan mahdollisimman nopeammin. Sivista esittää, että toisen asteen oppilaitoksissa lyhytkestoisen ja määräaikaisen erottamisen voisi edelleen tehdä rehtori.

Keskustelu opiskeluhuollon kanssa

Lakiesityksessä esitetään lisättäväksi opiskelijalle mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa silloin, kun opiskeluoikeutta ollaan epäämässä. Velvoitetta ollaan asettamassa koulutuksen järjestäjälle, joka ei kuitenkaan vastaa opiskeluhuollon järjestämisestä. Muutos tulee Sivistan mukaan tehdä oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin eikä itse koulutuksen järjestäjiä koskevaan lainsäädäntöön.

Laura Rissanen

Jussi-Pekka Rode

Rode Jussi-Pekka
Sivistystyönantajat ry

